

13. Azt a filmcímet jelöljétek meg, amelyik tartalmaz a *szótő+jel+jel+rag* képletnek megfelelő szóalakot!

- (A) *A mindenség elmélete* (B) *Csillagainkban a hiba* (C) *Elrabolva*
(D) *A temetetlen halott* (E) *Az éhezők viadala*

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2020/21. KÖRZETI FORDULÓ 11. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:

CSUKA RÓBERT villamosmérnök
WITTNER-BERTA ENIKŐ általános iskolai tanító

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912>

Az 1-13. feladatok megoldását a verseny honlapján a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg azokat a szavakat, szóalakokat, amelyek egyszerre akár három szófajba is tartozhatnak!
(A) *mert* (B) *jelen* (C) *török* (D) *írt* (E) *egyed*
- Mely esetekben lehet a vonalra egy névutót beírni úgy, hogy értelmes szó jöjjön létre? Például: *züm __ s* → *zümmögés*. Ügyeljenek a helyesírásra is!
(A) *cs __ d* (B) *f __ gzős* (C) *átk __ s* (D) *j __ yos* (E) *h __ posó*
- Mi a versformája az alábbi idézetnek?
„*Oh ti, elrejtett kalyibák lakói,
Régi Jámborság s te, arany Középszer!
Üljetek mellém küszöbömre: vígan
Látlak, öllelek.*”
(A) *alkaioszi strófa* (B) *anakreóni sorok* (C) *skót balladaforma*
(D) *szapphói strófa* (E) *aszklépiadészi strófa*
- Bánffy Miklós *Megszámláltattál* című regényéből idézünk. Összesen hány-szor fordul elő *jel* – mint morféma – az idézetben? (Az úgynevezett zérómorfémákat, valamint az igekötőket nem kell tekintetbe venni.)
„*Azután sem költözött föl a kastélyba, bár Abády Tamásné akkor is, később is, mindig kérte erre, és kissé neheztelt is azért, hogy apósa nem akar reá hallgatni. Bölcs ember volt az öregúr.*”
(A) 3 (B) 4 (C) 5 (D) 6 (E) 7
- Jól ismert magyar verssorokat egy fordítóprogrammal angolra fordítottunk, majd ugyanezzel visszafordítottuk őket magyarra. Elég sajtószerű eredmény született, de azért a versek felismerhetők. Azonosítsátok be az eredeti műveket, majd jelöljétek meg azt a kettőt, amelyeket ugyanaz a költő írt!
(A) *Régi dicsőségünk, ahol az éjszakai sötétségben ácsorog...*
(B) *A bokor remeg, mert madár landolt rajta.*
(C) *és a csarnok szakadt oszlopai között úszó rémálom formái felém tartottak*
(D) *Este a parancsolt ibolya pecsét alá került...*
(E) *Ne hagyja, hogy bárki könnyedén megérintse a húrokat!*
- Az alábbi szó szerkezetek közül melyik szinesztézia?
(A) *érdes hang* (B) *meleg szavak* (C) *a holnap technikája*
(D) *világos beszéd* (E) *a szív remél*

- Az alábbi betűcsoportok közül melyikből lehet az összes betű felhasználásával egy felszólító módú igét kirakni? Ügyeljenek a helyesírásra is!
(A) *JGYHI* (B) *NOÁJSZT* (C) *THJSDA*
(D) *EDSF* (E) *ZDEDED*
- A hárombetűs szólánc egy olyan szójáték, amelynek minden szava egyetlen betűvel tér el az előtte állótól és az őt követő szótól.
Például: *LOP* → *LÁP* → *LÁZ* → *LÁNY* → *LÉNY* → *TÉNY* stb.
Ezen szabály alapján legkevesebb hány szó közébeekelésével lehet eljutni a *FOG* szótól a *BÉR* szóig?
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Jelöljétek be azokat a fogalmakat, amelyekre az alábbi vers példát szolgáltat!
Sinka István: A hattyúk elúsztak
*Fogyok én, fogy a csillagom,
rossz volt az élet - itthagynom.
Kiket szerettem, lehulltak.
Hattyúvá lett minden emlék.
Sírok. Hattyúim elúsztak.
Szárnyuk soha meg se lebben,
úgy úsznak a végtelenben.*
(A) *kétütemű nyolcas* (B) *azonos alakú szó* (C) *elégikus hangnem*
(D) *ölelkező rim* (E) *metafora*
- Az alábbi anagrammákból műfajok nevét lehet kirakni. Melyik tartozik az epika műnemébe?
(A) *s menyét hőköl* (B) *madárvilág* (C) *ingre kává*
(D) *ma meg ipar* (E) *szia apród*
- Az alábbi kulcsszavak felidéznek egy-egy irodalmi művet. Azokat jelöljétek meg, amelyek az epika műnemébe tartoznak!
(A) *dédapa, ostrom, feszület, túlerő, dicsőség*
(B) *hajó, társak, tehének, sziget, kérők*
(C) *filozófia, jezsuiták, juhok, Törökország, kert*
(D) *királyné, békétlenek, becsület, Haza, gyilkosság*
(E) *levél, visszautasítás, párbaj, bál, spleen*
- Hány mondatrészből áll összesen az alábbi mondat?
Tibi egy kis igyekezettel 11 előtt bizonyára be is fejezhetted volna a takarítást.
(A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 8 (E) 9

A 13. feladat a következő oldalon található!